

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2018 alkaen

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (*asiakasmaksulaki*, 734/1992) 1 §:n mukaan kunnallisista sosiaali- ja terveystalouksista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä. Asiakasmaksulain 2 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksessa voidaan säätää palvelusta perittävän maksun enimmäismäärä. Näistä enimmäismääristä on säädetty sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (*asiakasmaksuasetus*, 912/1992). Osa maksuista on tulosidonnaisia, mutta enemmistö on tasasuuruksia.

Asiakkaan taloudellinen asema ei voi olla esteenä palvelun saamiselle. Jos maksun periminen vaarantaa henkilön toimeentulon, palvelun tuottavan kunnan tai kuntayhtymän on asiakasmaksulain mukaan tietyissä tapauksissa velvollisuus ja muulloin oikeus jättää maksuja perimättä tai alentaa niitä.

Asiakasmaksuasetuksessa säädettyjä euromääriä tarkistetaan joka toinen vuosi kansaneläkeindeksin ja työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti kuten asiakasmaksuista annetun asetuksen 33 a §:ssä on säädetty. Edellinen asiakasmaksuihin tehty lakisääteinen indeksitarkistus on tehty vuosille 2016 - 2017.

Asiakasmaksuasetuksen 33 a §:n mukaan kansaneläkeindeksin muutoksen mukainen tarkistus tapahtuu käyttäen kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan tarkistusvuoden tammikuussa maksettavina olleiden kansaneläkkeiden suuruus on laskettu. Indeksillä tarkistettujen euromäärien pyöristetään lähimpään 0,10 euroon.

Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen muuttamisesta on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä virkatyönä. Se on käsitelty kuntatalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa 16.11.2017. Uudet maksut tulevat voimaan 1.1.2018.

Muutosten vaikutukset

Tarkastelujaksolla kansaneläkeindeksin arvo on alentunut 1,22 prosenttia. Tästä johtuen alenevat asiakasmaksuasetuksen mukaan palveluista perittävien maksujen enimmäismäärät sekä asiakasmaksulain 6 a §:ssä säädetty maksujen enimmäismäärä, maksukatto. Muutoksella on vaikutusta kaupungin tuottoihin, mutta muutokset eivät ole merkittäviä.

Työindeksin arvo on noussut tarkistusjaksolla 0,60 prosenttia. Työeläkeindeksin mukaiset tarkastukset kohdistuvat säännöllisen kotihoidon maksujen tulojen euromääriin sekä pitkäaikaisen laitoshoidon vähimmäiskäyttövähimmäismäärään. Tulorajojen indeksimuutoksen mukainen korotus vähentää hieman säännöllisen kotihoidon maksutuottoja, mutta vaikutus on hyvin pieni.

Pitkäaikaisen laitoshoidon vähimmäiskäyttövaran indeksikorotuksella ei ole juuri vaikutusta maksukattoon. Pitkäaikaisen laitoshoidon hoitomaksu kuu-kaudessa voi olla enintään 85 prosenttia hoidettavan nettotuloista.

Muutokset vuoden 2018 asiakasmaksuihin

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut on tarkastettu yhteistyössä palvelualueen asiakasmaksuista vastaavien kanssa. Asiakasmaksuluonnokseen ei ole tehty rakenteellisia muutoksia. Kotihoidon tukipalveluihin (turvapalvelu, toimintakeskuspalvelut ja ateria- ja kuljetuspalvelut) on esitetty taksakorotus vain turvapuhelimen asennusmaksuun. Peruste on kustannusten nousu. Tekstikohtiin on tehty tarkennuksia ja lisätty seuraavat taksat:

- virtuaalinen kotikäynti (kohta 1.1.2)
- määräaikainen kuntouttava kotihoito (Arvi ja Aatu) kohta 1.1.3
- lapsiperheiden tilapäinen kotipalvelu ja säännöllinen kotipalvelu (kohdat 1.1.6 ja 1.1.7).

Liitteenä on päivitetty hinnasto sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 1.1.2018 alkaen. Vertailutietona on esitetty vanha taksa punaisella (sulkuihin merkitty).

Vaikutusten arviointi Asiakkaiden tasa-arvoinen kohtelu ja kaupungin tulojen perintä. Ei PoSoTe-vaikutusta.

Liitteet 15 Asiakasmaksut 2018

Valmistelija
Jari Saarinen puh. +358 44 718 6301
Kaija Kähkönen puh. +358 44 748 8200
Mari Annika Antikainen puh. +358 44 718 6401
Mikko Tapio Korhonen puh. +358 44 718 6200
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus Palvelualuejohtaja Markku Tervahauta

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyy liitteenä olevan hinnaston mukaiset perusturvan ja terveydenhuollon asiakasmaksut vuodelle 2018.

Päätös Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti palvelualuejohtajan ehdotuksen.

